

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris.
Libri Qvinque**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXV. Nauta spreto, Iusoque Ignatio naufragus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

numinis timore eici Palaestina posse; es vero inquit, Prouincialis, offensurus, si meo iniussu remanseris, proferebátque Pontificium diploma, quo potestas Fratribus fiebat arcendi ab sacris, quos ipsis inuitis sua illic pertinacia tenuisset. Sed absque diplomate, dicto plus satis persuasus iubenti morem gerit Ignatius, & qui amicis in Europa valedixerat paulo ante, Christo sibi valedicendum quodammodo sub discessum putauit. Clam se itaque ab sociis subducens, nullo viâ duce, aut contra Turcas defensore in collem recurrit oliuarum, veneraturus denuo mente, & osculis impressa saxo adscensuri in cælum Christi vestigia; & cultello ab custodibus transitum exorauit, inde ulterius audenti Sacrarium Bethphage adire, succurrit ex Christi vestigijs ab se minimè obseruatum, quam in mundi obuersus partem Christus è terris ascendisset; igitur in Oliuetum regreditur, & datis custodi quæ sibi supererant forficulis, sanctam explet curiositatem. Inter hæc Patres Franciscani deesse Ignatium numero vt vident, suspicari quod erat, Armenum destinant Cœnobij famulum, qui eum reduceret; is in Oliueti iam descensu sibi obuiam factum, barbarè excipit, intentatòque sæpius baculo, correptum brachio, in cœnobium raptat; nullo ad hæc Ignatij vel motu animi, vel sensu: Nam ad primum Armeni occursum, Christum in aëre viam præeuntem, seque animantem perpetuò vidit, quoad in hospitium peruenisset. Sic naui conscensa discedens è Palaestina Ignatius, & suos illic amores reliquit, & spem secum retulit eò reuertendi:

XXXV. Exscendentibus in Cypro, præsto sunt tres naues quæ Venetias soluerent. Turcica vna. Secunda Veneti mercatoris egregiè instructa. Tertia cuiusdam exigua, & quassa: in Venetam fere vectores confluere, quò contra discrimen hibernæ navigationis tutiores irent: instare ex illis aliqui, & nauarchum rogare, vt Dei amore Ignatium quoque admitteret, cui nihil ad naulum suppeteret, sed esset apud Deum diues, cœterum sciret hominem verè sanctum se naui vecturum. Si sanctus, ait ludens Nauarchus, quid sancto naui opus? siccis pedibus mari inambulet, ac miraculo aquas premat, quasi liceat sanctis pro libito quod semel Petro licuit Christi iussu; aut mergi non possint, etiam nauigando, si Paulus ter naufragium fecerit, nam cum *utriusque virtus, dispar fuerit in miraculo, utriusque tamen meritum dispar non est in cælo.* At nauis infirmæ, ac tenuis Nauarchus, nec auarum sapiens, nec stultum locutus, rogantem Ignatium, sine mora propter Deum excepit, qui suum utrique Nauarcho præmium non diu distulit. sub auroram tres illæ foederatæ naues, plenis velis in altum feruntur, cursu ad solis occasum prospero, tunc enim sæua coorta tempestate subruui momento totum mare, disici tres naues, Turcica miserè cum vectoribus sorberi; Veneta dum in terram molitur, prope Cyprum allisa saluis tantum vectoribus deprimi; postrema illa ægra, & exilis quæ Ignatium portabat & diu laborans, & sæpe aquis haurienda, sed Deo magis quam Nauarcho regente, in Appulia confedit, vnde instaurata tertio tandem mense Venetias tenuit anno 1524. Ex quibus didicit scurris Nauarchus quassos etiam lembos, si sanctos tulerint, esse validis nauibus

*Nauta spre-
to, lusque
Ignatio nau-
fragus.*

*Greg. l. 1.
diml.*

nibus tutiores, quæ sanctorum grauentur contemptore.

Iam fracto conatu, iuandarum in Palestina animarum circumspice-
re Ignatius cepit, quo & modo & loco, hinc in dies ardentius flagran-
ti animo pabulum præberet. Sed obuiabat talia versanti tacita quædam
vox, nihil ei satis in eo genere processurum, nisi solide ab literis munito,
quibus prædicatio verbi Dei, & animarum procuratio fulciretur; quod
fuit principium eius via qua illum Deus ad Societatem postea fundan-
dam, sensim inducebat; ad hoc enim illum & legerat & sanctum effe-
cerat. Hoc instinctu Barcinonem redit vbi nec ad victum piorum subsidia
defutura sperabat, nec magistrorum caritatem ad doctrinam, hyems erat
perfrigida, ipse ex peregrinatione incommodè valens, & sub tunicella, te-
la simplici malè tectus, vt non crederetur per densas niues, & montes
asperos, vita incolumi Genuam peruenturus; imperare tamen sibi non
potuit, vt amicorum officiosa humanitate vteretur, nisi breui tantum ac
vili panno, quem duplicaret labanti stomacho, ad sedandos illius
cruciatu; Nummulos vero sed hac lege aliquos admisit, vt in egentes di-
uideret. Quare Ferrariæ in templo maiori Deum orans, roganti Eleemo-
synam mendico dedit, tum aliis atque aliis minuta primùm æra; Roma-
nos deinde ad quindecim Iulios, quæ cum alter vt sit alteri ostentaret, cir-
cumstetere mox tam multi, vt eum penitens exhaurirent. Vnde succeden-
tibus aliis excusauit nihil iam aut iis, aut sibi restare. Mirum turbæ illi fa-
melicæ visum, fame ac frigore enectum, esse vsque adeo sui immemo-
rem, vt erogandi in poscentes omni pecunia nihil inde sibi reliquum fa-
ceret, & post mentem orando satiatam, victum eius diei ostiatim roga-
ret. Hinc illum pro sancto habere, sanctum & digito monstrare, & palam
nominare. Fuit itineris residui multiplex discrimen inter Hispanum, &
Gallum militem, per loca vtriusque deprædationibus vastata. Noctes illi in
aliquo domus euersæ busto, malè ab gelu, & pluuiis tecto; stipis vbi di-
repta omnia, nulla spes. Captus identidem ab excurrentibus in agros ma-
nipulis, semel etiam ab Hispanis tentus, pro exploratore creditus est ro-
gatúsque minaciter quis? quo? quid ageret? aut ferret? detractis ad scru-
tandum eequid literarum occuleret vestibus, nudus plane vt erat per me-
dia tentoria ad Ducem pertrahitur. Ibat Ignatius inter publica ludibria, &
probra lætus, eaque Christo nostra olim causa ad infamem columnam
talìa perpeffo offerebat, cui mysterio tam viua mentem imagine defixit,
vt se quid fieret diu non aduerterit, donec tam fœdæ indignitatis patien-
tiam non ferens Dæmon, sæuo illum timore concussit; rem vltra igno-
miniam nuditatis, scilicet ituram; speculatorem credi ab hoste submis-
sum; datum iri ad diram quæstionem, vt extorqueretur, num quæ ferret
arcana vtque hinc viuus fortassis euaderet; sed neque carcerem, nec cala-
mitosas vexationes vitaturum; prudenter itaque periculum bonis artibus re-
di meret; hominem gereret tantisper, quis esset cælare ne pergeret, vrba-
nitatibus consuetis deliniret ducem, condignis saltem titulis honestaret.
abstineretque plebeia illa tu, & tui compellatione, quam simplicitatis,
probæ

XXVI.

*Redux Bar-
cinonem dat
literis ope-
ram vt ro-
ximosiu. et,
Dæmon id
consilium in-
terurbat.*